

การปลูกอะโวคาโด

ระบบปลูก

ระบบปลูกที่เหมาะสมของอะโวคาโด ขึ้นอยู่กับพันธุ์ที่ใช้ปลูก และความอุดมสมบูรณ์ของดินเพราะเป็นปัจจัยที่ทำให้ต้นอะโวคาโดเจริญเติบโตได้ต่างกัน โดยทั่วไปใช้ระยะปลูกระหว่างต้นและระหว่างแถว 8-12 เมตร

การเตรียมแปลงปลูก

เตรียมหลุมปลูกมีความกว้างยาว 80 เซนติเมตร ลึก 80 เซนติเมตร ผสมปุ๋ยคอกประมาณ 1-2 ปุ๋นก็ คลุกเคล้ากับดินที่ขุดขึ้นมาแล้วใส่ลงในหลุม เตรียมไม้ปักผูกยึดต้นกันลมโยก เตรียมวัสดุคลุมผิวหน้าดิน บริเวณหลุมปลูกไว้ซึ่งอาจใช้ฟางข้าว เศษหญ้าแห้ง แกลบ ชี้เลื่อย หรือเปลือกกล้วยก็ได้

ฤดูปลูก

ปลูกได้ทุกฤดูถ้ามีน้ำเพียงพอ ในประเทศไทยนิยมปลูกช่วงต้นฤดูฝน แต่ถ้ามีฝนตกชุกมาก ต้องระวังไม่ให้น้ำขัง ปลูกในช่วงฤดูร้อนก็ต้องเตรียมป้องกันแสงแดดเผาส่วนของเปลือกลำต้น หรือกิ่งก้าน

การปลูก

นำต้นลงปลูกในหลุมที่เตรียมไว้ให้รอยต๋องกิ่ง หรือรอยแผลติดตา หรือรอยแผลเสียบยอด อยู่เหนือระดับผิวดิน กลบดินรอบๆโคนต้นให้แน่น และรดน้ำให้ชุ่มแล้วทำการคลุมดินด้วยวัสดุคลุมดินที่เตรียมไว้ ปักไม้หลักผูกยึดติดแน่นป้องกันลมโยก รดน้ำให้ชุ่มเสมอจนกว่าต้นจะตั้งตัวได้ ควรตรวจดูอยู่เสมอ ถ้าฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานานก็ควรให้น้ำ สำหรับในช่วงฤดูร้อนของปีแรกหลังจากหมดยอดต้นแล้ว ควรให้น้ำต้นอะโวคาโดทุกสัปดาห์ จนกว่าต้นอะโวคาโดจะมีอายุ 1 ปีหลังจากปลูก

การดูแลรักษา

การใส่ปุ๋ย

ครั้งแรก หลังจากปลูก 1 เดือน ใส่ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม อัตราส่วน 3:1:1 ทั้งนี้อาจใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ผสมกับยูเรีย (46-0-0) อัตราส่วน 1:1 คลุกเคล้ากันให้ดีแล้วใส่ต้นละ 200 กรัม แบ่งใส่ประมาณ 3 ครั้งต่อปี

ปีที่ 2 จะใส่ปุ๋ยผสมดังกล่าวข้างต้น ในอัตราต้นละ 300 กรัม แบ่งใส่ประมาณ 4 ครั้งต่อปี

ปีที่ 3 จะเริ่มให้ผลผลิต ใส่ปุ๋ยเหมือนปีที่ 2 แต่ปริมาณปุ๋ยเพิ่มขึ้นเป็นต้นละ 400 กรัม ใส่ 2 ครั้งในช่วงต้นและกลางฤดูฝน พอถึงปลายฤดูฝนเดือนตุลาคม จะเปลี่ยนเป็นปุ๋ยที่มีฟอสฟอรัส หรือโพแทสเซียมสูง เช่น 8-24-24 หรือ 9-24-24 ในดินร่วนปนทราย หรือดินทราย ส่วนดินร่วนเหนียวควรใช้ปุ๋ยสูตร 12-24-12 อัตรา 500 กรัมต่อต้น และเมื่อติดผลแล้วจึงใส่ปุ๋ยอัตราส่วน 3:1:1 ใหม่ เพื่อให้ผลเจริญเติบโตและติดผลได้มาก โดยอาจใส่ปุ๋ยยูเรียผสมปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตราส่วน 1:1 เพิ่มขึ้นอีกต้นละ 500 กรัม

การให้น้ำ

ในระยะเวลาที่ปลูกอะโวคาโดใหม่ๆ ควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอให้ดินชุ่ม แต่อย่าให้น้ำขัง เมื่อต้นมีขนาดโตขึ้นก็ต้องการปริมาณน้ำมากขึ้น หรืออาจเลือกวิธีการให้น้ำเป็นระบบน้ำหยด หรือมินิสปริงเกอร์ บริเวณโคนต้นก็ได้ ระยะที่จะออกดอกควรงดให้น้ำ

การจัดการดินและตัดแต่งกิ่ง

อะโวคาโดไม่มีระบบการกำจัดทรงต้นและตัดแต่งกิ่งที่แน่นอน ต้นอะโวคาโดที่ปลูกใหม่ จนถึงระยะก่อนออกดอกและติดผล จะตัดแต่งกิ่งเพียงเล็กน้อยหรือแทบไม่ต้องตัดแต่งกิ่งเลย

การเก็บเกี่ยว

โดยพิจารณาถึงระยะเวลาที่เก็บเกี่ยวของอะโวคาโดแต่ละพันธุ์ จากนั้นทดลองเก็บผลบนต้นในระดับต่างๆประมาณ 6-8 ผล เพื่อผ่าดูเยื่อหุ้มเมล็ด หากเยื่อหุ้มเมล็ดเป็นสีน้ำตาลทั้งหมดก็สามารถเก็บเกี่ยวได้ ในการเก็บเกี่ยวต้องให้มีขั้วผลติดอยู่กับผล หากขั้วผลหลุดออกจากผล จะทำให้ผลเสียหายได้ง่ายขณะบ่มให้สุก

วิธีการเก็บเกี่ยวทำได้โดยเด็ดหรือใช้กรรไกรตัดขั้วผลหลุดออกจากกิ่ง เมื่อเก็บแล้วให้ใส่ลงในภาชนะที่รองด้วยกระดาษหรือฟองน้ำที่ป้องกันความเสียหายได้

แมลงศัตรู

1. ตัวงวงกัดกินใบ การป้องกันกำจัด ใช้ดีลคริน 50% (W.P.) ความเข้มข้น 0.1-0.5% ฉีดพ่นตามใบ
2. หนอนผีเสื้อ การป้องกันกำจัด ฉีดพ่นสารเคมีโดยใช้คาร์บาริล 85 อัตรา 30-40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
3. เพลี้ยไฟ การป้องกันกำจัด ฉีดพ่นสารเคมีโมโนโครโตรฟอส อัตรา 30 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร
4. เพลี้ยแป้ง การป้องกันกำจัด ใช้สารเคมีชนิดดูดซึมผสมไวท์ออยล์ ฉีดพ่น
5. หนอนเจาะกิ่ง การป้องกันกำจัด ฉีดพ่นสารเคมีเข้ารูที่เจาะด้วยคาร์บอนไดออกไซด์

กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
www.doae.go.th

ที่ปรึกษา : นายวุฒิชัย ชิมวงค์
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ การจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร
นางอัญชลี สุจิตตานนท์
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เรียบเรียง : กลุ่มพัฒนาพื้นที่พิเศษ
กองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ การจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร

บรรณาธิการ : นางรุจิพร จารุพงศ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร
นางสาวอาไพพงษ์ เกษะเทียน นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ
กลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ออกแบบ : นางสาวนันทพร สุนสาระพันธ์ุ นายช่างศิลป์ปฏิบัติงาน
กลุ่มศิลปกรรมส่งเสริมการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

พิมพ์ที่ : กลุ่มโรงพิมพ์ สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

พิมพ์ครั้งที่ 1 : จำนวน 5,000 แผ่น มีนาคม 2562

จัดพิมพ์ : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ดาวน์โหลดเอกสาร

แผนฉบับที่
ปี 2562

3

อะโวคาโด
ไม้ผลพืชเศรษฐกิจ
สร้างความยั่งยืน
บนพื้นที่สูง

อะโวคาโด เป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางอาหารสูง ซึ่งคาดว่าในอนาคตจะเป็นพืชที่มีความสำคัญมากในด้านอาหารสุขภาพ เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคในประเทศไทยได้หันมาสนใจด้านอาหารสุขภาพเป็นอย่างมาก และที่สำคัญในด้านการผลิตอะโวคาโดเป็นไม้ยืนต้นที่มีใบเขียวตลอดทั้งปี สามารถเป็นป่าทดแทนได้ดี

ปัจจุบันกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรชาวไทยภูเขาปลูกเป็นอาชีพ จนกระทั่งเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งที่ให้ผลตอบแทนสูงในระยะยาว ทดแทนพืชเชิงเดี่ยว และลดการเผาในพื้นที่ทำการเกษตรบนพื้นที่สูง ซึ่งได้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตมาอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษาคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับปลูกเป็นการค้าในประเทศไทย การพัฒนาเทคนิคการขยายพันธุ์ การปลูก การปฏิบัติดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ตลอดจนประชาสัมพันธ์และส่งเสริมด้านการตลาดให้อะโวคาโดเป็นที่รู้จัก และนิยมบริโภคของคนไทย

ลักษณะประจำพันธุ์ / ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้น : มีความสูงประมาณ 20 เมตร เปลือกของต้นสีน้ำตาลอ่อน ผิวขรุขระ

ใบ : ใหญ่ยาวรี จับดูสามมือ ใบมีเส้นลายลึกชัดเจนสีเขียวสด

ดอก : สีเขียวอมเหลือง มีขนาดเล็ก ออกเป็นช่อๆ ที่ปลายกิ่ง

ผล : มีทั้งผลกลม ผลกลมรี เปลือกผลมีทั้งหนาและบาง เนื้อสีเหลืองอ่อนถึงเหลืองเข้ม รสชาติมัน เนื้อละเอียดไม่มีกลิ่น

ลักษณะพันธุ์อะโวคาโดที่ดี

ลักษณะที่ตรงกับความต้องการของตลาดในปัจจุบัน มีลักษณะดังนี้

1. มีคุณภาพเนื้อดี มีเปอร์เซ็นต์ไขมันสูง เนื้อนุ่มแต่แน่น ไม่เละ ไม่มีเสี้ยนหรือไม่เป็นสีน้ำตาลง่ายเมื่อผ่า ไม่มีรสขื่นและกลิ่นฉุน
2. เป็นพันธุ์ที่มีช่วงระยะเวลาการเก็บเกี่ยว เมื่อผลแก่แล้วสามารถยืดอายุเก็บเกี่ยวได้โดยอยู่บนต้นได้นานไม่หล่นเสียหาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกระจายปริมาณผลผลิตที่ออกจำหน่าย
3. เป็นพันธุ์ที่เปลือกผลหนาพอสมควร ทำให้ทนต่อการขนส่งได้ดี ผลมีขนาดไม่ใหญ่เกินไป

ประโยชน์ของอะโวคาโด

ผลรับประทานสดได้ มีสารอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง ประกอบด้วยสารสำคัญหลายชนิด เช่น สาร Antioxidant, กรดอะมิโน 18 ชนิด มีเส้นใยอาหารสูงเป็นประโยชน์ต่อระบบขับถ่าย มีวิตามินอีช่วยบำรุงผิว วิตามินเอ (เบต้าแคโรทีน) ช่วยบำรุงสายตา ป้องกันรักษาโรคหัวใจที่เกิดจากไขมันในลิ้มเลือดอุดตัน ช่วยลดความอ้วน เพราะปริมาณคาร์โบไฮเดรตและน้ำตาลน้อยเมื่อเทียบกับผลไม้ชนิดอื่น

นอกจากนี้ ยังสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น ไอศกรีม น้ำอะโวคาโดพร้อมดื่ม สบู่ แชมพูสระผม ครีมนวดนม ครีมบำรุงผิว เป็นต้น

พันธุ์ที่แนะนำปลูกเป็นการค้า

1. พันธุ์ปีเตอร์สัน (Peterson) ลักษณะค่อนข้างกลม ผลมีขนาดเล็กถึงขนาดกลาง น้ำหนักผล 200-300 กรัม เนื้อผลสีเหลืองอมเขียว รสชาติดี เป็นพันธุ์เบา
2. พันธุ์รูเฮิล (Ruehle) ลักษณะผลค่อนข้างกลมทรงสูงเล็กน้อย ผลมีขนาดเล็กถึงขนาดกลาง น้ำหนักผล 200-300 กรัม เนื้อผลสีเหลืองอมเขียว รสชาติดี เป็นพันธุ์เบา
3. พันธุ์บัคคาเนียร์ (Buccanear) มีทรงพุ่มแผ่กว้าง ลักษณะผลค่อนข้างกลมรี มีขนาดกลาง น้ำหนักผล 300-500 กรัม ผิวผลสีเขียว ผิวขรุขระ เปลือกหนา เนื้อสีเหลืองอ่อน รสชาติดี มีไขมัน 12 เปอร์เซ็นต์
4. พันธุ์เฟอร์ร่อเท (Fuerte) ลักษณะผลทรงยาว มีขนาดเล็กถึงขนาดกลาง น้ำหนักผล 200-350 กรัม ผิวผลสีเขียว ผิวขรุขระเล็กน้อย เนื้อสีเหลืองครีม
5. พันธุ์บูธ 7 (Booth-7) มีทรงพุ่มกว้าง ผลลักษณะค่อนข้างกลม มีขนาดกลาง น้ำหนักผล 300-500 กรัม ผิวผลสีเขียว ผิวขรุขระเล็กน้อย เปลือกหนา เนื้อสีเหลืองอ่อน รสชาติดี มีไขมัน 7-14 เปอร์เซ็นต์
6. พันธุ์บูธ 8 (Booth-8) ลักษณะผลรูปไข่ ขนาดเล็กถึงขนาดกลาง น้ำหนักผล 270-400 กรัม ผิวผลสีเขียว ผิวขรุขระเล็กน้อย เปลือกหนา เนื้อสีครีมอ่อน รสชาติพอใช้ มีไขมัน 6-12 เปอร์เซ็นต์
7. พันธุ์ฮอลล์ (Hall) เป็นลูกผสมระหว่างเผ่ากัวเตมาลันและเวสต์อินเดียน ลักษณะผลคล้ายหลอดไฟ น้ำหนักผล 400-500 กรัม บางครั้งน้ำหนักมากถึง 600 กรัม ถ้าติดผลไม่ตก มีไขมัน 10-16 เปอร์เซ็นต์
8. พันธุ์แฮส (Hass) ลักษณะผลรูปไข่ ผิวผลสีเขียวเข้ม ผิวขรุขระมาก เมื่อสุกเป็นสีม่วงเข้ม ผลมีขนาดเล็ก น้ำหนัก 200-300 กรัม เนื้อผลสีเหลือง มีไขมันประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ พันธุ์นี้เป็นพันธุ์การค้าที่สำคัญของโลก เพราะคุณภาพผลดีมาก

พันธุ์แฮส (Hass)

การขยายพันธุ์และการผลิตต้นกล้าอะโวคาโด

อะโวคาโด สามารถขยายพันธุ์ได้หลายวิธี เช่น การเพาะเมล็ด การติดตา การต่อกิ่ง และการเสียบยอด เป็นต้น แต่การขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด ไม่นิยมใช้ปลูกเพื่อให้ผลผลิต เนื่องจากให้ผลช้าอย่างน้อย 6-7 ปี จึงให้ผลและจะกลายเป็นพันธุ์

สำหรับวิธีการขยายพันธุ์ที่นิยมใช้ในการปลูกอะโวคาโดเป็นการค้า คือ การเสียบยอดพันธุ์ดีบนต้นต่อเพาะเมล็ด

การเสียบยอดพันธุ์ดีบนต้นต่อเพาะเมล็ด

